

Från: [REDACTED]
Till: [Socialstyrelsen](#); [Inspektionen för vård och omsorg](#); [Myndigheten för vård- och omsorgsanalys](#); [Skolverket](#); [Regelrådet](#); [Region Stockholm](#); [Region Östergötland](#); [Region Värmland](#); [Region Halland](#); [Region Jämtland Härjedalen](#); [Region Kronoberg](#); [Båstad kommun Akademi Båstad](#); [Göteborgs Stad, Yrgo](#); [Karlstads kommun, Yrkeshögskolan](#); [Kramfors kommun, Yrkeshögskolan Höga kusten](#); [Kunskapsförbundet Väst, Vuxenutbildningen](#); [Skövde kommun, Skövde Yrkeshögskola](#); [Stockholms stad, Frans Schartaus Handelsinstitut](#); [Sundsvalls kommun, Vuxenutbildningen](#); [Örebro kommun Yrkesutbildningscenter](#); [Consensum YH](#); [Folkuniversitetet Kursverksamheten vid Göteborgs universitet](#); [Hermods AB](#); [KompetensUtvecklingsInstitutet Sverige AB](#); [Lernia Utbildning AB](#); [MedLearn AB](#); [TUC Sweden AB – Yrkeshögskola](#); [YH Akademin AB](#); [Östsvenska Yrkeshögskolan AB](#); [Sveriges Kommuner och Regioner; Vård- och omsorgcollege](#); [Kommunal](#); [Vision](#); [Vårdförbundet](#).

Ärende: Sv: Remiss avseende föreskrifter om särskilda förkunskapskrav för yrkeshögskoleutbildningar till specialistundersköterska, MYH 2023/2425

Datum: den 24 augusti 2023 13:15:45

Bilagor: [Föreskrifter.docx](#)
[Konsekvensutredning.docx](#)

Ursäkta, här kommer tillhörande handlingar också.

Hälsningar

Anna-Karin Juhlen
Rättshandläggare
Myndigheten för yrkeshögskolan
Telefon: 010-2090131
E-post: anna-karin.juhlen@myh.se
www.myh.se

Myndigheten för yrkeshögskolan bidrar till att försörja arbetslivet med rätt kompetens i rätt tid.

Här kan du läsa hur Myndigheten för yrkeshögskolan behandlar personuppgifter.
www.myh.se/Om-oss/Behandling-av-personuppgifter/

Från: Anna-Karin Juhlen

Skickat: den 24 augusti 2023 12:55

Till: [socialstyrelsen, <socialstyrelsen@socialstyrelsen.se>](mailto:socialstyrelsen@socialstyrelsen.se); [Inspektionen för vård och omsorg, <registrator.vss@ivo.se>](mailto:inspektionen@inspektionen.se); [Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, <registrator@vardanalys.se>](mailto:myndigheten@myh.se); [Skolverket, <registrator@skolverket.se>](mailto:skolverket@skolverket.se); [Regelrådet, <regelradet@regelradet.se>](mailto:regelradet@regelradet.se); [Region Stockholm, <kontakt@regionstockholm.se>](mailto:kontakt@regionstockholm.se); [Region Östergötland, <region@regionostergotland.se>](mailto:region@regionostergotland.se); [Region Värmland, <region@regionvarmland.se>](mailto:region@regionvarmland.se); [Region Halland, <regionen@regionhalland.se>](mailto:regionen@regionhalland.se); [Region Jämtland Härjedalen, <region@regionjh.se>](mailto:region@regionjh.se); [Region Kronoberg, <region@kronoberg.se>](mailto:region@kronoberg.se); [Båstad kommun Akademi Båstad, <info@akademi.bastad.se>](mailto:info@akademi.bastad.se); [Göteborgs Stad, Yrgo, <katarina.hjernestam@educ.goteborg.se>](mailto:katarina.hjernestam@educ.goteborg.se); [Karlstads kommun, Yrkeshögskolan, <yrkeshogskolan@karlstad.se>](mailto:yrkeshogskolan@karlstad.se); [Kramfors kommun, Yrkeshögskolan Höga kusten, <agnetha.fredriksson@kramfors.se>](mailto:agnetha.fredriksson@kramfors.se); [Kunskapsförbundet Väst, Vuxenutbildningen, <infovuxkfv@kunskapsforbundet.se>](mailto:infovuxkfv@kunskapsforbundet.se); [Skövde kommun, Skövde Yrkeshögskola, <vuxenutbildning@skovde.se>](mailto:vuxenutbildning@skovde.se); [Stockholms stad, Frans Schartaus Handelsinstitut, <info.schartau@edu.stockholm.se>](mailto:info.schartau@edu.stockholm.se); [Sundsvalls kommun, Vuxenutbildningen, <info@yhmitt.se>](mailto:info@yhmitt.se); [Örebro kommun Yrkesutbildningscenter, <amanda.wiren@orebro.se>](mailto:amanda.wiren@orebro.se); [Consensum YH, <info@consensum-yh.se>](mailto:info@consensum-yh.se); [Folkuniversitetet Kursverksamheten vid Göteborgs universitet, <yh.vast@folkuniversitetet.se>](mailto:yh.vast@folkuniversitetet.se); [Hermods AB, <yh@hermods.se>](mailto:yh@hermods.se); [KompetensUtvecklingsInstitutet Sverige AB, <yrkeshogskola@kui.se>](mailto:yrkeshogskola@kui.se); [Lernia Utbildning AB, <yh@lernia.se>](mailto:yh@lernia.se); [MedLearn AB, <martina.lindgren@irisgruppen.se>](mailto:martina.lindgren@irisgruppen.se); [TUC Sweden AB – Yrkeshögskola, <info@tucsweden.se>](mailto:info@tucsweden.se); [YH Akademin AB, <yh@ya.se>](mailto:yh@ya.se); [Östsvenska](#)

Yrkeshögskolan AB, <info@osyh.se>; Sveriges Kommuner och Regioner <info@skr.se>; Vård- och omsorgscollege, <info@vo-college.se>; Kommunal, <forbundet@kommunal.se>; Vision, <visiondirekt@vision.se>; Vårdförbundet, verksamhetshandlaggare@vardforbundet.se

Ämne: Remiss avseende föreskrifter om särskilda förkunskapskrav för yrkeshögskoleutbildningar till specialistundersköterska, MYH 2023/2425

Hej,

Myndigheten för yrkeshögskolan önskar ge er tillfälle att yttra er över förslag till föreskrifter om särskilda förkunskapskrav för specialiserande yrkeshögskoleutbildningar för undersköterskor.

Eventuella synpunkter behöver vara myndigheten tillhanda senast den 3 oktober 2023. Skicka gärna svaret till registrator@myh.se med hänvisning till diarienummer MYH 2023/2425.

Eventuella frågor kan ställas till undertecknad.

Hälsningar

Anna-Karin Juhlen
Rättshandläggare
Myndigheten för yrkeshögskolan
Telefon: 010-2090131
E-post: anna-karin.juhlen@myh.se
www.myh.se

Myndigheten för yrkeshögskolan bidrar till att försörja arbetslivet med rätt kompetens i rätt tid.

Här kan du läsa hur Myndigheten för yrkeshögskolan behandlar personuppgifter.
www.myh.se/Om-oss/Behandling-av-personuppgifter/

Myndigheten för yrkeshögskolans författningssamling

ISSN: 2000-6802

Utgivare: Carina Larsson

Myndigheten för yrkeshögskolans föreskrifter om särskilda förkunskapskrav för specialiserande yrkeshögskoleutbildningar för undersköterskor;

beslutade den dd månad 2023.

Myndigheten för yrkeshögskolan föreskriver följande med stöd av 3 kap. 3 a § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan för specialiserande utbildning för undersköterskor.

Tillämpning

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas av den som enligt 1 kap. 1 § förordningen (2009:128) om yrkeshögskolan ansöker om att anordna en specialiserande utbildning för undersköterskor som omfattar minst 100 yrkeshögskolepoäng och vid antagning till sådan utbildning enligt 3 kap. förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan.

Uttryck i föreskrifterna

2 § Utöver de uttryck och benämningar som används i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan gäller för dessa föreskrifter följande definition. Med specialiserande utbildning för undersköterskor avses sådana utbildningar som syftar till att ge undersköterskor ytterligare kunskaper inom ett medicinskt område.

Särskilda förkunskapskrav

3 § Utöver de behörighetskrav som ställs i 3 kap. 1 och 2 §§ förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan ska följande krav ställas:

1. godkända betyg i följande kurser från gymnasieutbildning eller kommunal vuxenutbildning; anatomi och fysiologi 1, anatomi och fysiologi 2, funktionsförmåga och funktionsnedsättning 1, funktionsförmåga och funktionsnedsättning 2, gerontologi och geriatrik, hälso- och sjukvård 1, hälso- och sjukvård 2, omvårdnad 1, omvårdnad 2, psykiatri 1, psykiatri 2, psykologi 1, samhällskunskap 1a1, social omsorg 1, social omsorg 2, svenska 1 eller svenska som andraspråk 1 samt gymnasiearbete med inriktning mot vård och omsorg om 100 gymnasiepoäng och

Postadress	Besöksadress	Telefon/Fax	Internet	Digitalt kundforum:
Box 145 721 05 VÄSTERÅS	Ingenjör Bååths gata 19 722 12 Västerås	010-209 01 00 (vx)	www.myh.se	forum.myh.se
	Frykholmsgatan 10 281 31 Hässleholm			

- yrkeserfarenhet som sammanlagt motsvarar ett års yrkeserfarenhet på heltid från arbete som undersköterska.

Kraven i första stycket 1 kan även uppfyllas genom motsvarande kunskaper.

3 kap. 4 § YHF är inte tillämplig på kraven i första stycket.

Ytterligare särskilda förkunskapskrav än de som ställs i första stycket får inte ställas.

Dessa föreskrifter träder i kraft den xx xxx 2023 och tillämpas första gången på ansökningar om att ingå i yrkeshögskolan som ges in till myndigheten under 2024.

Genom föreskrifterna upphävs myndighetens föreskrifter MYHFS 2022:5. De äldre föreskrifterna gäller fortfarande i fråga om beslut om utbildningar som fattats före den 1 februari 2024.

THOMAS PERSSON

Anna-Karin Juhlén

Konsekvensutredning av Myndigheten för yrkeshögskolans förslag till föreskrifter om särskilda förkunskapskrav för specialiserande yrkeshögskoleutbildningar för undersköterskor

Utbildning till undersköterska ligger idag på gymnasial nivå genom vård- och omsorgsprogrammet. Inom yrkeshögskolan finns utbildningar inom olika medicinska områden som bygger vidare på denna utbildning och man talar då oftast om att utbildningarna leder till arbete som specialistundersköterska. I dokumentation som Socialstyrelsen tagit fram beskriver man undersköterska och specialistundersköterska som två olika professioner¹. Vilken yrkestitel som arbetsgivarna väljer att använda varierar. Det är heller inte givet att en utbildad specialistundersköterska i praktiken utför mer avancerade arbetsuppgifter än någon som enbart har utbildning till undersköterska, även om specialistutbildningen syftar till att möjliggöra just det.

Den 1 juli 2023 trädde en ny bestämmelse i patientsäkerhetslagen (2010:659) i kraft, 4 kap. 5 a §. Av den framgår att i yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område får endast den som har bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska använda titeln. Bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska utfärdas, efter ansökan, till den som har en utbildning med inriktning mot vård och omsorg från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning.

I samband med detta beslutade Socialstyrelsen den 11 april 2023 om föreskrifter och allmänna råd om skyddad yrkestitel för undersköterskor, HSLF-FS 2023:14. Föreskrifterna trädde i kraft den 1 juli 2023. Av dessa föreskrifter framgår vad som krävs för att erhålla ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska.

Myndigheten för yrkeshögskolans utgångspunkt är att den som utbildar sig till specialistundersköterska inom yrkeshögskolan ska ha en gedigen grundutbildning bakom sig som också ska uppfylla de krav som ställas för den skyddade yrkestiteln undersköterska, något som kommer bli nödvändigt för att de studerande ska bli anställningsbara. Utan en likvärdig grundutbildning som säkerställs genom behörighetskrav, är det svårt att säkerställa en jämn och hög innehållsmässig kvalitet i yrkeshögskolans specialistutbildningar.

Av patientsäkerhetslagen framgår att den som vid ikraftträdandet av bestämmelserna om skyddad yrkestitel för undersköterskor är tillsvidareanställd med yrkestiteln undersköterska, även i fortsättningen ska få använda titeln trots att han eller hon inte har fått bevis om rätt att använda den, dock längst fram till och med den 30 juni 2033. Detta innebär att under en övergångsperiod om 10 år kommer undersköterskornas utbildningsbakgrund kunna variera. Att någon arbetar eller har arbetat som undersköterska under denna period, är ingen garant för att den personen har en viss

¹ https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/art_kelkatalog/ovrigt/2021-3-7278.pdf

utbildningsnivå. När övergångsperioden löpt ut upphör behovet av att reglera förkunskapskraven på det detaljerade sätt som framgång av föreskrifterna. De kan då revideras eller upphävas.

2022 beslutade Myndigheten för yrkeshögskolan att meddela föreskrifter om nationellt likvärdigt innehåll och särskilda förkunskapskrav för yrkeshögskoleutbildningar till specialistundersköterska med inriktning mot vård och omsorg av äldre, (MYHFS 2022:4 och 5). I övrigt är specialistutbildning för undersköterskor ett oreglerat område, det vill säga det finns varken specialförfattning eller särskilda föreskrifter meddelade av Myndigheten för yrkeshögskolan. De krav på utbildningar som finns inom yrkeshögskolan är allmänna krav på syfte, innehåll och behörighet i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan (YHL) och förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan (YHF).

Det finns 71 pågående specialistutbildningar inom yrkeshögskolan med olika specialinriktningar för undersköterskor. Dessa längre utbildningar (program) som omfattar minst 100 yrkeshögskolepoäng bygger på gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram. Det finns även korta yrkeshögskoleutbildningar (kurser) för undersköterskor, som omfattar mindre än 100 yrkeshögskolepoäng, samt andra kurser utanför det offentliga utbildningssystemet som har karaktären av kortare fortbildningskurser.

Programutbudet av specialistundersköterskeutbildningar inom yrkeshögskolan är brett och inriktat på flertalet olika medicinska områden. Antalet utbildningar varierar inom de olika inriktningar där de inom vård och omsorg av äldre samt psykiatri står för nästan två tredjedelar.

- 4 specialistundersköterskeutbildningar med inriktning akut- och intensivvård,
- 6 specialistundersköterskeutbildningar med inriktning anestesi och operation,
- 4 specialistundersköterskeutbildningar med inriktning med annan inriktning,
- 7 specialistundersköterskeutbildningar med inriktning palliativ vård,
- 5 specialistundersköterskeutbildningar med inriktning pediatrik,
- 14 specialistundersköterskeutbildningar med inriktning psykiatri och
- 31 specialistundersköterskeutbildningar med inriktning vård och omsorg av äldre, (inriktning och förkunskapskrav regleras i föreskrifter).

1. Vad är problemet och vad ska uppnås?

Bortsett från yrkeshögskoleutbildningar till specialistundersköterska inom vård och omsorg av äldre, skiljer sig övriga utbildningar till specialistundersköterska åt avseende inriktning, innehåll, omfattning samt vilka krav för behörighet som ställs. Orsaken till det är att det är varje enskild utbildningsanordnare som tillsammans med arbetslivet avgör vilka behörighetskrav som ska ställas. Det blir därför otydligt vilken kompetens en specialistundersköterska inom det aktuella yrkesområdet får. Det kan bidra till att specialistundersköterskans potential och kompetens inte nyttjas fullt ut. Att en undersköterska som gått sådan utbildning ges möjlighet att använda sin förvärvade kompetens ger en mer stimulerande arbetsmiljö samtidigt som viss avlastning för sjuksköterskor möjliggörs. Sådana aspekter av påbyggnadsutbildningar har framförts i samband med att föreskrifter om nationellt likvärdigt innehåll för yrkeshögskoleutbildningar med inriktning vård och omsorg av äldre togs fram.

Av 5 § YHL framgår att en utbildning inom yrkeshögskolan väsentligen ska bygga på de kunskaper som eleverna får på nationella program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper. I detta fall handlar det om att utbildningarna till specialistundersköterska ska bygga vidare på gymnasieskolans vård och omsorgsprogram till bland annat undersköterska. Av 6 § YHL framgår vidare att yrkeshögskoleutbildningar ska hålla hög kvalitet och leda till att de studerande efter utbildningen kan utföra kvalificerade uppgifter i arbetslivet.

Att i ett första steg reglera de särskilda förkunskapskraven för specialiserande utbildningar inom yrkeshögskolan för undersköterskor, och i ett andra steg även utbildningarnas innehåll, syftar till att säkerställa att de studerande som avslutar en sådan utbildning inom yrkeshögskolan även efter 2033 uppfyller kraven för att få använda yrkestiteln undersköterska. Det bidrar även till trygghet för arbetslivet vid rekrytering från yrkeshögskoleutbildningarna på så sätt att de vet att de examinerade har en utbildning på avancerad nivå bakom sig. Att arbetsgivarna har en förutsägbar bild av personalens utbildningsbakgrund underlättar för planering och organisering av vården. Det ger även bättre förutsättningar för en effektiv och jämlik vård i hela landet.

Utöver de grundläggande krav för behörighet till yrkeshögskoleutbildning som framgår av 3 kap. 1 och 2 §§ YHF får det för behörighet att antas till en utbildning även ställas krav på särskilda förkunskaper enligt 3 kap. 3 § YHF. Sådana krav ska vara nödvändiga för att den studerande ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. De särskilda förkunskapskrav som krävs för behörighet till specialistundersköterska idag är oftast en kombination av två eller fler gymnasiekurser från vård- och omsorgsprogrammet samt cirka 1 års yrkeserfarenhet som undersköterska. Om en specialistutbildning inom yrkeshögskolan är smal till sitt innehåll och har få krav för behörighet riskerar den studerande att inte uppfyller kraven för yrkestiteln undersköterska, trots att den gått en utbildning till specialistundersköterska.

För att skapa likvärdiga förutsättningar för att antas till alla utbildningar inom yrkeshögskolan med inriktning specialistundersköterska, och inte enbart till de mot vård och omsorg av äldre, bedömer myndigheten att förkunskapskraven bör ensas och vara på samma eller högre nivå än de Socialstyrelsen ställer för yrkestiteln undersköterska. Det säkerställer att yrkeshögskoleutbildningar leder till en reell progression i lärandet och bidrar till en jämn och hög startnivå för yrkeshögskoleutbildningar inom området, förutsatt att utbildningarnas innehåll stämmer överens med de förkunskapskrav som ställs.

Utöver att föreskrifterna bidrar till att säkerställa, att de studerande på specialistundersköterskeutbildningarna uppfyller Socialstyrelsens krav för undersköterskor, är föreskrifter om de särskilda förkunskapskraven ett första steg i ett större föreskriftsarbete. Nästa steg är att även reglera innehållet i var och en av de utbildningsinriktningar som omfattas av föreskrifterna om särskilda förkunskapskrav. Att de särskilda förkunskapskraven och utbildningarnas innehåll inte regleras samtidigt kommer under en övergångsperiod kunna leda till att de särskilda förkunskapskraven är för högt ställda i förhållande till utbildningarnas innehåll och att de fullt ut inte är nödvändiga för att den studerande ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Detta förhållande rättar dock till sig vartefter föreskrifter om de olika utbildningsinriktningarnas innehåll regleras på ett sätt så att de bygger vidare på de särskilda förkunskapskrav som är uppställda.

Av 4 kap 5 a § patientsäkerhetslagen framgår att bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska även utfärdas till den som ska efter ansökan förvärvat en kompetens som motsvarar den som uppnås genom utbildning med inriktning mot vård och omsorg från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning. Det framgår även av 3 kap. 3 § YHF att de särskilda krav för behörighet som avser gymnasieskolans nationella program, även

kan uppfyllas genom motsvarande kunskaper. Om en studerande som saknar bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska antas till utbildningen mot bakgrund av att den bedöms ha motsvarande kunskaper som de som är uppställda i 3 § första stycket 1, kan det finnas en risk att Socialstyrelsen i ett senare skede bedömer att personen inte uppfyller kraven för yrkestiteln.

Av 3 kap 4 § YHF framgår att behörig att antas till utbildningen är, trots vad som anges i 3 kap. 1–3 §§ YHF, även den som bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen och därefter utöva det yrke som utbildningen förbereder för. Myndigheten bedömer att denna bestämmelse inte ska tillämpas vid antagningen till utbildningarna som omfattas av förslaget. Att anta studerande med stöd av denna bestämmelse motverkar regleringen av yrkestiteln undersköterska i patientsäkerhetslagen som syftar till att säkerställa att alla undersköterskor har enhetligare utbildningsbakgrund.

2. Alternativa lösningar och konsekvenser av om föreslagen reglering inte införs

2.1 Föreskrifter om särskilda förkunskapskrav för utbildning inom yrkeshögskolan med inriktning specialistundersköterska (föreslaget regleringsalternativ)

Vid bedömningen av lämpliga förkunskapskrav har myndigheten beaktat Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om skyddad yrkestitel för undersköterskor, HSLF-FS 2023:14. Skälet för det är att om förkunskapskraven sätts för lågt riskerar specialistundersköterskor att inte uppfylla de krav som ställs för att få använda titeln undersköterska. Kraven för bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska efter ansökan har sin grund i gymnasieskolans eller kommunala vuxenutbildningens utbildningar med inriktning mot vård och omsorg eller på annat sätt förvärvat kompetens som motsvarar den som uppnås genom en sådan utbildning.

Myndigheten föreslår därför att de kurser som ingår både i det nya yrkespaketet för undersköterska inom kommunal vuxenutbildning och det nya vård- och omsorgsprogrammet inom gymnasieskolan ska utgöra utbildningens särskilda förkunskapskrav. De sökande ska ha godkänt betyg i alla dessa kurser. Därutöver ska det krävas 1 års sammanlagd yrkeserfarenhet som undersköterska. Kravet på yrkeserfarenhet ställs dels för att många av undersköterskans arbetsuppgifter kräver repetition för att uppnå yrkesskicklighet, dels för att den specialistutbildade undersköterskan ska kunna ha en handledande roll. I begreppet sammanlagd yrkeserfarenhet räknas arbetslivserfarenhet på deltid eller vid olika tidpunkter som vid summering får samma omfattning som arbete på heltid under ett år.

2.4 Påverka genom beslut om statsbidrag i stället för med föreskrifter

Av 5 kap. 5 § YHF framgår vad myndigheten särskilt ska ta hänsyn till vid fördelningen av statsbidrag. Myndigheten får förutom dessa särskilda kriterier även använda ytterligare kriterier för att kunna rangordna de utbildningar som bedömts likvärdiga för att urskilja de vilka utbildningar som ska tilldelas statsbidrag². Detta möjliggör för myndigheten att vid tilldelningen av statsbidrag prioritera utbildningar med vissa särskilda förkunskapskrav, så länge denna prioritering varit känd för de sökande på förhand. Likvärdighet kan på detta sätt uppnås även utan föreskrifter. Alternativet bedöms dock mindre förutsägbart och rättssäkert än föreskrifter. Det finns också en risk att sökande inte fullt ut uppfattar konsekvenserna av dessa kriterier och väljer ett andra förkunskapskrav än de som premieras vid statsbidragstilldelningen. Det kan i sin tur leda till att utbildningar som har

² Slutrapport från Utredningen om bildandet av Myndigheten för yrkeshögskolan (U 2008:12) s. 37

potential att anordnas med god kvalitet prioriteras bort. Bedömningskriterier baserade på de särskilda förkunskapskrav som ställts upp för en utbildning förekommer inte vid bedömningar av ansökningar avseende yrkeshögskoleutbildningar idag.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen.

- Arbetslivet: Kommunal och privat vård- och omsorg samt regional och privat hälso- och sjukvård
- Utbildningsanordnare: privata och offentliga aktörer (bland annat kommuner)
- Specialistundersköterskor
- Undersköterskor med skyddad yrkestitel
- Anställda som undersköterskor
- Studerande
- Vårdtagare och deras anhöriga

4. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på.

Förslaget grundar sig på 3 kap. 3 a § om särskilda förkunskapskrav i förordning (2009:130) om yrkeshögskolan.

5. Uppgifter om vilka kostnadsrämsiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för övervägda regleringsalternativ

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Samtliga konsekvenser för företagen redovisas därför under detta avsnitt.

5.1 Anställande arbetslivet

Inom yrkeshögskolan ska utbildningarnas innehåll tas fram i samarbete med det anställande arbetslivet. I detta fall kan arbetslivet vara kommun, region eller privata aktörer. Genom att meddela föreskrifter begränsas arbetslivets möjlighet att skraddarsy utbildningens särskilda förkunskapskrav men i stället säkerställer den gemensamma kunskapsbasen som de särskilda förkunskapskraven utgör en garanterad lägsta nivå.

5.2 Utbildningsanordnarna

Det finns både kommunala och privata utbildningsanordnare för pågående yrkeshögskoleutbildningar med inriktning specialistundersköterska. Reglering av de särskilda förkunskapskraven, vilket kommer innebära mer omfattande krav än utbildningarna tidigare haft, bör påverka utbildningarnas innehåll som ska bygga vidare på de kunskaper de studerande har med sig sedan tidigare. I detta fall rör det sig numer om det reviderade vård- och omsorgsprogrammet i gymnasieskolan. En högre kunskapsnivå hos de studerande när studierna på yrkeshögskoleutbildningen inleds gör att de mest basala delarna i dagens utbildningar kan tas bort.

Ett område där skillnaden skulle kunna bli stor är inom psykiatri. Enligt förslaget krävs bland annat två kurser i ämnet, psykiatri 1 och -2 om vardera 100 gymnasiepoäng, för behörighet till specialistundersköterskeutbildningarna inom yrkeshögskolan. Dessa krav har inte tidigare ställts för specialistundersköterskeutbildningar mot psykiatri, varför dessa

borde kunna påverka utbildningarnas omfattning och innehålla förutsatt att de bygger vidare på gymnasieskolan enligt 5 § YHL.

En konsekvens vid högre ställa behörighetskrav är alltid att det är färre individer som kan uppfylla kraven. Detta i sin tur kan påverka antalet behöriga sökande till utbildningarna. Det finns dock marginaler för antalet sökande till de aktuella utbildningsinriktningarna vilket gör att detta inte torde bli ett problem.

5.3 Studerande

Föreskrifterna bidrar till att säkerställa att de studerande som avslutar en yrkeshögskoleutbildning som specialistundersköterska även uppfyller kraven för att få använda yrkestiteln undersköterska.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen och annan internationell rätt

Förslaget avser ett område som inte är reglerat på EU-nivå eller annan internationell rätt. Förslaget är inte diskriminerande mot personer från andra medlemsstater och begränsar inte heller på annat sätt den fria rörligheten inom EU.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft under 2023 och för första gången tillämpas på ansökningar om att utbildning ska ingå i yrkeshögskolan som ges in till myndigheten under 2024.

Utöver publicering på myndighetens webbsida samt information i olika forum som myndigheten håller i bedöms några informationsinsatser inte vara nödvändiga.